

Тэрыторыя Шчасця

Абодва асцярожна вылезлі з падкопу. Ярка асветленая паласа з некалькімі радамі калючага дроту і ахоўнікамі на вышках апынулася ззаду. Яшчэ далей неба зредку асвятлялася далёкімі агнямі мегаполіса. Там ноччу на вуліцах палілі вогнішчы. Урэшце яны адтуль і прыйшли: Праваднік і яго падапечны.

— Вось мы і на Тэрыторыі Шчасця, — сказаў Праваднік. — Праз гадзіну развіднее, а пакуль адпачнём. Потым ты мне заплощіш і — расход. Можаш любавацца свайгі радзімай хоць да скону.

У Правадніка быў безвалосы, гладкі, як у старожытнага акцёра Юла Брунэра, чэррап. Тонкая кашуля не хавала яго мускулістай тулава, а вопытнае вока заўважыла б, што касцяшкі рук былі ў наростах ад пастаянных практикаванняў. На пояссе вісеў доўгі нож у скураных похвах, а за плячыма арбалет. Праваднік вылучаў прыхаваную пагрозу і сілу.

— Вазьмі зараз, — сказаў яго суразмоўца і выцягнуў пуллярэс. — Дарэчы, час расплаціцца. Дзякуй.

Гэта быў яшчэ даволі малады чалавек, амаль юнак. У адрозненне ад Правадніка, густыя, коратка стрыжаныя валасы колеру зямлі тапырыліся на яго круглай галаве. Шэрыя вочы гаварылі аб розуме і спрынце. Як і Праваднік, ён быў аперазаны на жом у похвах.

— У цябе багата крэдытак, — асцярожна адзначыў Праваднік.

— Ну, не так і багата. Застаецца, хіба што, на ежу і на білет на карабель.

— Калі ты да яго трапіш, — пасля роздуму заўважыў Праваднік.

— Не суроч, — юнак перажагнаўся.

— Пабачыць Радзіму? — Праваднік не хаваў здзіўлення. — Ты з'явіўся з-за акіяна? Сюды, на Тэрыторыю Шчасця?

— Так.

— Хіба там больш не Радзіма?

— Не. Mae продкі адсюль.

— А-а, — зморшчыўся Праваднік. — Я ўжо чуў. Ты з гэтых... як іх... бульбашоў?

— З тых самых, — сказаў юнак. — Толькі я жыву за Акіянам.

— І там вы, бульбашы, перавяліся? Чаму паўсюль так? Навокал жывуць кітайцы, цюркі, татары, арабы, афрыканасы, гукі ці ўетнамцы, мурыны і ўсякія іншыя. А твае бульбашы — хіба што тут, на Тэрыторыі Шчасця. Дый іх засталася жменька.

Юнак сціснуў сківіцы.

— Прадзед казаў дзеду, дзед — бацьку, бацька — мне: не было нам на нашай зямлі паратунку. Спераду адзін «брат» стаяў з наганам, збоку — другі з наркатой, а за спінай — трэці з наожом. Як мы падымаліся, дык і біў ззаду. Вось наша гісторыя.

— Бач ты, усе вінаватыя. А трэ было біць у адказ. Ствараць атрады смяротнікаў. Быў хоць адзін смяротнік? Дзіўна. Яшчэ сто гадоў таму бульбашоў налічвалася дзесяць мільёнаў.

— Прадзед казаў дзеду, дзед — бацьку, бацька — мне: такія атрады былі ў час бітвы пад Крутагор'ем.

— Нешта я не чуў пра такую бітву.

— Яна адбылася дзесяцьсот год таму...

— Ну, рассмяшыў.

Космы туману плылі ў іх над галовамі. Крыкнула нейкая птушка, але змоўкла.

— Хутка, пэўна, і духу бульбашскага не застанецца, — сказаў Праваднік. — З'ядуць. Тут гэта распаўсюджана. Выкрапі чалавека і — з'елі. Канібалізм. Так што сачы за сваім целам.

— Ну, а ты, — спытаў юнак, — ты калі еў хіба?

— Вядома. Каго толькі я не ядаў: мурынаў, цюркаў, арабаў... Быў такі час пасля трэцяй Сусветнай — Вялікі Галадамор.

— Дык што — тут няма законаў? — спытаў юнак. — Якія тут законы, на Тэрыторыі Шчасця?

— Звычайнія. Як і паўсюль. Асноўныя трыв: не прагульвай лішняга (гэта значыць, больш того, што маеш), не «стучы» і не паводзь сябе як жанчына — у сэнсе педэрастыі. Хіба ў вас там, за акіянам — іншыя законы?

— Не.

— А ты не байся, што я «кіну» цябе ці пазбаўлю жыцця? — раптам спытаў Праваднік. — Чалавек слабы, тут усякае здараецца, — асабліва пасля Другога Вялікага Выкіду.

— Не зарэжаш жа, як павярнуся спінай? — падумаўшы над яго словамі, сказаў юнак.

— Не зарэжу, — меланхалічна паабяцаў Праваднік.

Яны замаўчалі, назіраючы, як першыя, слабыя промні сонца працінаюць туман, выяўляючы кволыя кустоўі, зеляніну неўміручых дзымухаўцу і рэдкія дрэвы на асмуджаным даляглядзе.

— Чаму такая назва — Тэрыторыя Шчасця? — спытаў юнак. — Хіба тут можна гаварыць пра якое шчасце, удачу ці поспех? У стокіламетровай «зоне»? Колькі тут кюры?

— Так празвалі. Пэўна, у сэнсе іроніі. Урэшце, сам пабачыш, — пакрывіўся Праваднік. — Я ўсётакі хачу ў цябе спытаць іншае, — дадаў ён. — Ты прыбыў сюды сапраўды дзеля того, каб пабачыць Радзіму? Мэты ў людзей — самыя розныя. А праўду кажуць у апошнюю чаргу.

— Так, але чаму ты пра гэта пытаеш?

— Таму, што і я... з бульбашоў, — пасля працяглай паўзы нечакана сказаў Праваднік. — Мы адной крыві. Толькі я адзін, і сам за сябе адказваю. Я не хачу паміраць у «зоне», няхай сабе і сярод суплеменнікаў. Дый там ужо адны мутанты.

— Вось яно як абарочваецца, — пасля роздуму выціснуў юнак.

— Што ж, дзякую за інфармацыю. Тым не менш, я хачу пабачыць усё на свае вочы. Гэта — мая мэта. Чалавек без мэты — нішто. Хіба не так?

— Пара.

Праваднік ускочыў на ногі.

— Цяпер слухай, — сказаў ён. — Праз гадзіну хады будзе мяжа. Але яна ўжо не ахоўваеца. Да поўнага ўсходу сонца ты пройдзеш яшчэ кіламетраў дзесяць. Трымайся паўднёвага напрамку. І беражы цела.

— Так, зразумеў.

— Ну, удачы. Пэўна, больш не ўбачымся. Там яшчэ, у паселішчы на трубе такая штука з кужалю вісіць, сцяг называецца: белая паласа, чырвоная і зноў белая... Знойдзеш...